

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Marijbor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII. Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za izo-
zestvo mesečno 15 Din.

Malin oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
belo tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglašnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 96.

Sreda, 2. decembra 1931.

Leto VI.

Carinska vojna je oživela.

Anglija ima glavno zaslugo.

Že pred novo angleško »narodno« vladno se je mnogo razpravljalo o carinskih unijah, o preferenčnih carinah, celo o evropski carinski uniji. Vse pa je ostalo skoro pri starem, razen, da so posamezne države skle pale trgovinske pogodbe, s katerimi so urejevale od slučaja do slučaja svoje trgovinske razmerje. Nezaupanje med državami je preveliko, da bi se o tem celotnem vprašanju resno pomenile. Ko sta hoteli Avstrija in Nemčija skleniti carinsko unijo, so bile takoj ljubosumne velike zahodne države in mala antanta, ki so spravile zadevo pred haaško mednarodno sodišče in jo tam pokopale.

Na Angleškem je sedaj na krmilu »narodna« vlada, v kateri imajo veliko večino konservativci, lastniki angleške industrije in veleposesti. Od nekdanjih konservativci pristaši zaščitnih carin, zato so jo takoj pričeli uvajati, ko so prišli na krmilo. Angleži ne računajo s tem, kaj pokaže druge države, ne ozirajo se na mednarodne institucije, marveč hočejo varovati le svojo kožo, svoje cesarstvo, svoj svetovni imperij. Z nastopom nove angleške vlade je Anglija prenehala biti država, ki gleda na interese človeštva z velikega človečanskega stališča. Začela je voditi svojo lastno politiko neglede na mednarodna vprašanja o svetovnem miru, o sporazumu narodov in morda celo o razorožitvi, dasi to vprašanje vsaj na zunaj nekoliko resneje obravnava.

Z uvedbo angleške zaščitne carine bodo prizadete razne države, ki so doslej izvažale svoje izdelke na angleški trg. Predvsem je prizadeta Francija, ki je prav mnogo izdelkov izvažala v Anglijo. V francoskih gospodarskih krogih je uvedba zaščitne carine v Angliji povzročila silno vznemirjenje, ki se bo odražalo tudi v politiki. Politične razmere med Francijo in Anglijo so bile že doslej zrahljane, angleška zaščitna carina pa bo dosedanje odnose postrčila. In isto, kar velja za Francijo, velja skoro za vso Evropo. Gospodarstvo Evrope bo moralo iskati novega trga, nastale bodo nove gospodarske preorientacije in z njimi bodo naraščala tudi politična nasprotja. Tudi vidni vzrok svetovne vojne je bila carinska vojna med Avstroogrsko in Srbijo, dasi je v glavnem šlo Nemcem za razširitev svetovnega trga.

Z odstopom angleške delavske vlade, ki je z vso energijo pospeševala plemenite mednarodne cilje, se je angleška politika bistveno izpremenila. Anglija ni več posredovalec sporazuma med narodi, Anglija ne misli več iskreno na mednarodno sodelovanje, marveč le nase, ker politična moč ni več v rokah delavske stranke. Ta zgled iz sedanjih zgodovine nam dovolj jasno kaže, kako velikega pomena je, da se delavstvo politično konsolidira ter da si pribori politični vpliv v upravah držav. Zakaj politika delavskih strank je mednarodna, je v interesu človeštva in zaradi tega je silne važnosti politična moč socialističnega delavstva ne le za posamezne države nego tudi v mednarodnem socialnem in političnem ter gospodarskem razvoju.

Avstralska vlada je dobila v parlamentu nezaupnico. Parlament je razpuščen in se bodo vršile nove volitve.

Zakaj ne šest ur dela na dan?

K boju za skrajšanje delovnega časa.

(I. G. B.) V dobi povoljne konjunkturo so podjetniki v Ameriki izprožili misel, da naj se delovni čas skrajša. Zlasti so ta korak zagovarjali v Zedinjenih državah. Evropsko podjetniško časopisje je to iniciativo kratko prezrlo s pripombo: »Amerika to lahko stori, živi pač v povsem drugačnih razmerah.« Med tem je pa gospodarska kriza nastala tudi v Zedinjenih državah, in ta evropski argument ne velja več, če bi sicer tudi veljal. Pač so začeli tudi v Ameriki zniževati plače, vendar se pa ameriškanski podjetniki še vedno zavzemajo za skrajšanje delovnega časa. Nasprotno pa podjetniki, čeprav imamo milijone nezaposlenih delavcev, pri nas še vedno zahtevajo podaljšanje delovnega časa.

Razveseljivo je, da moremo zopet enkrat beležiti glas iz podjetniških krogov, ki presoja krizo in boj proti njej, ne s stališča gospodarskih in finančnih represalij, marveč se loti problema tam, kjer se ga je treba lotiti in se ga mora načeti, to je, pri skrajšanju delovnega časa. »Zakaj«, tako pravi tehnični direktor veleindustrijske nem. tovarne, »se gospodarsko ne ozira neglede na vse druge diagnoze, ravno tako mnogokrat na edini pomoček, ki bi v načelu vsaj zmerno omejeval nezaposlenost in s tem preprečil zmanjševanje konzuma? Ni drugega izhoda ob izboljšani produkcijski tehniki in novem dotoku delovnih sil, kakor, da se primerno skrajša delovni čas. Z neverjetno bojaznijo pričenjamo govoriti o zakonito določenem štirideseturnem tedenskem delavniku samo za določene industrije. Da, industrijski kapitalisti sklepajo celo na vsakem zborovanju v svoji modrosti, da se more odpraviti gospodarska kriza le s podaljšanjem delovnega časa. Ali je sploh mogoče tak nezmisel? Zunanjo konkurenco hočejo s tem premagati, ki bi se pa posluževala istega orožja. To kratkovidno stališče bi že bili morali spoznati za smešno. Prepričan sem, da uvedba štirideseturnega tedenskega delavnika ne odgovarja več razvoju.

Resnica je, da bi bil za učinkovito skrajšanje delovnega časa v prid nezaposlenemu delavstvu potreben

mednarodni dogovor. V Nemčiji so že nekatere tovarne same sporazumno s svojimi delavci in nameščenci nastopile pravo pot. Popolen uspeh bo pa šele tedaj, če uredi delovni čas v različnih industrijah mednarodna oblast in če ne bo treba čakati na ratifikacijo teh pogodb v posameznih državah. Tu je velika naloga, v kateri naj bi Društvo narodov dokazalo svojo upravičenost do obstoja. Zakaj so mednarodni urad dela, strokovna internacionala, kongres specialistov tako skromni? Zakaj ne nastopijo priznani voditelji gospodarstva, ki bi lahko propagirali ta cilj s svojo avtoriteto? Ali ne živi noben Valter Rathenau več, ki bi imel pogum, da pove svojim tovarišem v industriji dalekovidnejšo resnico? Ali se mora industrijska suvereniteta še dalje čuvati kot fetiš in če industrija ob tem propade? Ali morda hočejo voditelji industrije v tem namišljanem »čiščenju« čakati, dokler se začno majati tudi najmočnejši stebri? No, potem se pa res ne bo treba dolgo obotavljati!

K tem besedam direktorja pripominjamo, da se mednarodna strokovna zveza in njej priključene organizacije že nad leto dni ob vsaki priliki zavzemajo za skrajšanje delovnega časa. Tudi gorenja izvajanja tovarniškega direktorja so izšla v »Vossische Zeitung« na podlagi ponovnih naporov mednarodne strokovne zveze. Napori mednarodne strokovne zveze so se pa izjalovili doslej na ne preveč rahlem odporu delodajalcev. Komaj je minilo mesec dni, ko je delavska skupina v mednarodnem uradu dela stavila predloge v zmislu gorenjih izvajanj ter zahteva takojšnjo ratifikacijo v posameznih državah tozadevnih dogovorov glede 40 urnega tedna, ki naj bi se sklenil na posebni konferenci treh strank (delodajalcev, vlad in delavcev) in takoj izvedel. Tej iniciativi so se zlasti upirali delodajalci, na kar je mednarodna strokovna zveza izjavila, da je s tem »meja front in odgovornosti jasno označena!« — Jasno je označeno, da delodajalci nočejo rešiti gospodarske krize v zmislu obstoječega tehničnega in kulturnega razvoja, ampak s terorjem, z izstradanjem človeštva. Kam to vodi, so povedali že mnogi gospodarski strokovnjaki in sociologi.

Zaroto so odkrili na Ogrskem.

V politični krizi so senzacije po trehne.

V petek ponoči so bile v Budimpešti izvršene tajinstvene aretacije. V zapore so vtaknili mnogo uglednih oseb, vendar oblasti o imenih molče. Iz oficijelnih krogov poročajo samo, da gre za navaden zločin, ki je pa po zakonu o zaščiti države lahko tudi politična zarota.

Iz govoric samih se posnema, da gre za desničarsko radikalno politično zaroto. Med aretiranci se nahajajo udeleženci iz revolucije, ki jim je pripadal tudi Matuška in mnogi politiki. Govore celo, da se Oton Habsburg že nahaja na Ogrskem.

Poznejša poročila trdijo, da so zarotniki beli gardisti, ki so hoteli povzročiti nemire v Budimpešti in po deželi zlasti vprizoriti antisemitško gibanje. V koliko so imeli politične načrte, je še težko reči, dokler ni bistvenih podatkov. Oblasti celo trdijo, da sploh ni šlo za politični puč v prid Otonu.

Aretrance zaslišujejo v zaporih.

Bethlenova diktatura v številkah.

Ogrski ministrski predsednik je predložil zbornici poročilo najvišjega računskega dvora, ki navaja, da je bilo izdanih v drugi polovici proračunskega leta 1930-31 brez dovoljenja parlamenta 77.557.000 pengöjev (okoli 700 milijonov dinarjev). Za oboroževanje in opremo honveda je bilo izdanih 15.331.000 pengöjev, za naučno ministrstvo (vojaška vzgoja) 10.661.000, za notranje ministrstvo znesek 7.235.000 pengöjev. Po večini so šli zneski za vojaške in civilne organizacije z vojaškim značajem.

Anglija zviša carine na kmetijske pridelke za sto odstotkov. Carine se bodo nanašale zlasti na luskuzne pridelke: razno sadje, zeleni fižol, zelenjavo, korenje, salato, kumare, gobe itd.

Gospodarska anarhija v Podunavju.

V francoski zbornici so razpravljali o zunanji politiki. O srednji Evropi je rekel poslanec Margaine, da mora francoska diplomacija organizirati v Podunavju gospodarsko unijo podunavskih držav. Pariška javnost meni, da naj bi šlo predvsem za agrarno skupnost, iz katere bi se pozneje razvilo tesneje sodelovanje. Enotna linija glede te politike pa se mora skleniti med Parizom in Prago.

V istem zmislu se je izjavil tudi poslanec Pezet na podlagi osebnih opazovanj. Iz razdrotitve, je rekel, enotnega gospodarskega ozemlja z mirovnimi pogodbami je nastala v Podunavju gospodarska anarhija, ki se tiče 75 milijonov ljudi. Mir jim je vzletel trg in umetno pospeševanje industrije je spravilo te dežele v nevaren položaj. Evropska gospodarska edinica se ne more ustvariti čez noč, pač pa se morajo izpočetka uvajati regionalne gospodarske zveze, ki bodo vedle do podunavske zveze. Vprašanje se tiče Francije, Italije in Nemčije. Te države se morajo zediniti na tej bazi ter stvar pospeševati, da preprečijo — boljše vize.

Izjave so pomembne. Gre namreč proti nevarnosti, ki ogroža kapitalistične interese. Francozi naj bi rajše omogočili gospodarski razvoj Evrope. Prepovedujejo trg, diktirajo politiko — to ni pomoč!

Čehoslovaška že ugovarja.

Proti nameravani avstrijsko-ogrski carinski uniji.

V časopisju so se razširile vesti, da hočeta Avstrija in Ogrska skleniti carinsko unijo. K carinski uniji naj bi pristopila tudi Čehoslovaška. Oficijozno izjavljajo v Pragi, da te vlade tak carinski projekt za unijo odklanjajo.

Strokovne organizacije proti Brüningu.

Delavci naj plačajo.

V nemškem gospodarskem sosvetu za omiljenje nezaposlenosti so zastopniki strokovnih organizacij izjavili, da so se odzvali vabilu in hočejo, da se izvaja socialno pravičen gospodarski program za omiljenje nezaposlenosti. Posvetovanja v sosvetu pa so pokazala, da o tem programu ni mogoče doseči soglasja. Noče se uvesti štirideseturnega tedna, ne pozivljati gospodarstva. Poravnalni urad znižuje plače, na cene blaga pa nima vpliva. Zaraditega pozivajo vlado, da se drži prvotnega programa.

Indija ne dobi samouprave.

Konferenca je sklenila le delno avtonomijo.

Londonski zbornici je predložila vlada zakonski načrt, po katerem dobi Indija le delno samoupravo, ne pa centralne samostojne odgovorne vlade. O samovladi Indije bo angleški parlament sklepal šele, kadar bodo prilike dozorele. Iz tega predloga je razvidno, da konferenca »okrogle mize« za Indijo ni imela povoljnega uspeha. — Centralna vlada bo torej tudi odslej popolnoma v rokah angleškega podkralja, to je angleškega državnega tajnika za Indijo, ki ga imenuje angleška vlada.

Ludvik Kossuth je nevaren državi.

Izjava soc. dem. poslanca.

V ogrski poslanski zbornici je prečital soc. dem. poslanec Büchler govor L. Kossutha, ki govori tudi proti habsburški dinastiji, kar je povzročilo v zbornici grozovit nemir. Büchler je izjavil ob pričetku seje, da se nahaja dežela pred popolnim propadom. Združitev narodnih sil v obrambo katastrofe je mogoča le takrat, če se uvede splošna tajna volilna pravica in upostavijo svobodne državljanske pravice.

Tu je zaklical soc. dem. poslanec Farkas: »Bethlen se je trudil deset let edino za to, kako bi dosegel, da mu dežela odkupi veleposest!«

Dalje je izjavil Büchler, da se je vlada z dušo in telesom zapisala italijanski orientaciji. Velika večina ogrskega naroda pa obsoja italijansko politiko. (Poslanec dobi ukor.) Po tem uvodu prične Büchler citirati Kossuthov govor, ki ga je imel Kossuth pred več nego osemdesetimi leti v Debreczinu. Predsednik je govornika prekinil in ga vprašal, če se s Kossuthovim govorom strinja.

Na to vprašanje predsednika je nastal v zbornici nepopisen ropot in kričanje. Socijalnodemokratski poslanci so se dvignili in najenergičnejše protestirali. Predsednik izjavi nato, da ima govornik pravico citirati, on predsednik, pa ne more dopuščati, da se čita govor, ki je naperjen proti dinastiji. Nato je nastal nov vihar v zbornici. Končno je Büchler prečital Kossuthov govor do konca. Prejel pa je za ta govor zopet ukor.

Novo prodiranje Japoncev v Mandžuriji.

Imperijalistični naklepi japonske vlade.

Japonski general Honyo je začel novo ofenzivo od Mukdena proti jugu, vzdolž železnice Peking—Mukden. Izgleda, kakor da hočejo zavzeti Japonci tudi Peking. Kitajske čete so se jim ob tej železnici postavile v bran. Japonci so zavzeli mesto Jaojangho.

V Tientsinu so se boji obnovili. Kitajski general Čangsiljang je za-

ZAUPNIŠKI SESTANEK

delavskih zaupnikov in funkcionarjev strokovnih organizacij sklicuje

STROKOVNA KOMISIJA V LJUBLJANI

v četrtek, dne 3. decembra 1931 ob 1/2 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice.

Razpravljalo se bo o novem obrtnem zakonu in o socialnem zavarovanju, ker so, oziroma se hočejo znižati bolniške podpore od enega leta na pol leta, a poleg tega še povišati prispevke.

Sodrug iz Ljubljane in okolice, vsi na to zaupniško konferenco.

povedal svojim četam v Činčau splošen napad na postojanke Japoncev.

Japonsko zunanje ministrstvo je izjavilo, da Japonci ne nameravajo zasesti Činčau. Če bi ga pa japonske čete vseeno zasedle, potem je odstop sedanje japonske vlade neizbežen, ker bi postalo jasno, da vla-

da nima več vojaške oblasti v svojih rokah.

Nevtravno cono skuša Društvo narodov vpostaviti potom zasebnih pogajanj med Japonci in Kitajci. Cona naj bi bila široka 20 km in naj bi se nahajala pod nadzorom vojaških atašeev Francije, Anglije, Italije in ameriških Združenih držav.

Doma in po svetu.

Razpis volitev v jugoslovanski senat. Kralj je podpisal ukaz o volitvah v senat, ki se bodo vršile v nedeljo, dne 3. januarja 1932, za dobo šestih let. V senat se deloma volijo senatorji, deloma jih imenuje kralj. Prvo sejo bo imel senat dne 11. januarja 1932.

Poslovnik Narodne skupščine. Te dni je bil objavljen poslovnik nove Narodne skupščine v obliki zakona. Nova Narodna skupščina si torej ne bo sama izdelala svojega poslovnika. — Zanimive so določbe, kako izgubi narodni poslanec mandat, ako se izneveri svoji skupini ali stranki. Kakor je znano, imajo novi narodni poslanci vezan mandat in pri svojem skupščinskem delu niso neodvisni. Predlog, naj se odvzame poslancu mandat, mora staviti najmanj 10 poslancev dotične skupine s soglasjem nosilca dotične državne liste. O predlogu sklepa najprej verifikacijski odbor in potem še Narodna skupščina.

Poslanci narodne skupščine, ki so bili izvoljeni na kandidatni listi predsednika vlade v dravski banovini dne 8. novembra, so: dr. A. Kramer, I. Urek, R. Pustoslemšek, A. Hajdinjak, A. Cerar, I. Pucelj, J. Barle, A. Drmelj, K. Gajšek, Al. Pavlič, dr.

St. Rapč, M. Mravlje, A. Koman, J. Zemljič, dr. Lj. Pivko, A. Krejči, J. Benko, A. Klinc, ing. F. Pahernik, L. Petovar, I. Mohorič, dr. B. Vošnjak, I. Prekoršek, D. Makar in V. Spindler.

Odstavljeni goriški nadškoj dr. Fr. Sedej je dne 28. novembra umrl. Nadškoj je bil na pritisk fašizma z dovoljenjem Vatikana odstavljen komaj pred enim mesecem.

»Jugoslovan«, dnevnik Dravske banovine, je prenehal izhajati s koncem novembra. Dosegel je dobo dveh let in petih mesecev. V našem javnem življenju se ni mogel ukoreniniti. Za političen list mu je manjkalo lastnega socijalnoekonomskega in kulturnega programa, za političen list je pa bil preveč sramežljiv. Preminulemu pokojniku naj velja za ob smrti: Bil je kakor sveča, ki drugim sveti, a jih ne ogreva, sama pa pri tem hira, dokler ne ugasne...

Kako težko je dandanes dobiti delo. Kamor se ozremo, povsod naletimo na dokaze, kaka kriza in brezposelnost vladata dandanes. Vsemogoče stvari, ki jih včasih ni bilo, se pojavljajo in vse to je posledica krize in pomanjkanja dela. V tem oziru sta značilna tudi dva mala oglasa v »Slovencu« z dne 25. t. m. Eden pravi: »Fant, miren in delaven, bi se rad šel učiti ključavničarske obrti k dobremu in solidnemu mojstru, da bi imel oskrbo pri niem. Po dokončani učni dobi delam eno leto brezplačno in plačam nagrado 5000 Din.« Torej samo, da bi prišel do dela in bi se lahko izučil, želi ta fant ostati eno leto brezplačno v službi kot pomočnik in še nagrado povrh bo plačal. Kje bo dobil to na-

grado, je sicer vprašanje, vendar je zanimivo, kaj vse ljudje nudijo za samo boro izučitev. — Drugi oglas pa pravi: »Dekle, staro 19 let, iz trgovske hiše, želi v službo v boljši hiši kot varuhinja k otrokom. Zmožna gospodinjstva in pisarniških del. Govori nemško in igra klavir.« Torej, dekle, ki je vendar tako vsestransko izobrazena, je voljna sprejeti službo navadne varuhinje otrok in ne more s svojo izobrazbo dobiti najbrž nič boljšega, taka beda je. Res, težko je živeti v današnjih časih in lepe razmere je ustvaril zasebno kapitalistični red. —st-

Izpremembe v socialnem zavarovanju, to je, skrajšanje bolezenske podpore le na šest mesecev in zvišanje prispevka za pol odstotka, so stopile v veljavo dne 1. decembra t. l.

Zvezarjem je spodletelo. Ko so se svoječasnno vršile volitve v bolniški fond železniških uslužbencev, so železničarji v Dravski banovini poverili upravo tega fonda zastopnikom, ki so kandidirali na listi Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije. Ta poraz je pa silno neprijetno dirnil Udruženje nacionalnih železničarjev, ki je naperilo pritožbo proti tem volitvam na merodajna mesta. Končno so bila kljub protestu Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije volitve razveljavljene in to samo v območju neke progovne sekcije na gorenski progi, ki šteje nekaj nad 70 uslužbencev. Pravilno bi se bile morale volitve razveljaviti vsaj v območju Dravske banovine, če je bila direkcija mnenja, da je to splah potrebno. V krogih nacionalnih železničarjev se je pri teh ponovnih volitvah računalo s sigurno zmago. Teda železničarji so tudi topot odločili tako, da bo vendarle upravljal USZJ, oziroma njegovi kandidati, bolniški fond. Od 77 volilnih upravičencev je sicer dobilo UJNZB 44 glasov, Ujedinjeni savez pa samo 33; ker pa je Savez imel pri volitvah 26 glasov večine, mu je ostalo še vedno 15 glasov večine. Sedaj so zvezarji pač zgubili zadnje upanje, da bi se potem volitve dokopali do večine v upravi bolniškega fonda železničarjev v dravski banovini. Ali pa bodo morda še v kakšnem kraju razveljavljene volitve?

Po zakonu o zaščiti države je obtoženih 12 oseb, ki se te dni zagovarjajo pred državnim sodiščem v Beogradu. Obtožnica jih dolži, da so izvršili svoječasnno atentate v banski palači in prostorih društva »Mlada Jugoslavija« v Zagrebu. Kot glavni krivec je označen dr. Toth, upravitelj carinskih skladišč v Zagrebu.

Državni uslužbenci in člani njihovih rodbin imajo pravico do brezplačnega zdravljenja. Ministrstvo socialne politike je izdalo te dni raz-

Lepa Miklavževa darila se dobe v dokler ne zmanjka zaloge v

! Tekstilnem bazarju !

Boris Lavrenjev — Iv. Vuk:

Enoinštirideseti.

Ruski roman iz državljanske vojne v Srednji Aziji.

— Kaj brbraš?... — je vprašala Marjutka in je trepetala.

— Tresor... zgrabi... jerebica... Poročnik je divje zakričal in planil kvišku.

Marjutka je omahnila in si je zakrila obraz z rokami.

Poročnik je omahnil in se zvalil na tla. Zasadil je svoje prste v pesek.

Hitro in grgrajoče je grgral nerazumljive besede.

Marjutka se je ozrla na vse strani, ne vedoč si pomoči. Slekla si je jopič in ga razgrnila po pesku. Privlekla je, napenjaje zadnje svoje moči, poročnikovo mrliču podobno telo na jopič in ga pokrila s kožuhom.

Skrčena in ne vedoč, kaj bi, se je sklonila nad njim. Po njenem upadlem obrazu so počasi tekale kalne solze.

Poročnik se je valjal sem in tja ter metal s sebe kožuh. Marjutka pa ga je vsa potrpežljiva pokrivala in zopet pokrivala.

Ko je opazila, da mu je glava spolzla v pesek, mu je podložila vreče.

Oči je obrnila k nebu in vzdihujoče sama pri sebi govorila:

— Umrli bo... Kaj naj povem Jevsjukovu? Kakšna nesreča!

Sklonila se je nad bolnikom in mu gledala v kalne, modre oči.

Ostra bol jo je spreletavala. Razprostrla je

roke in rahlo božala poročnikove kuštrave lase.

Prijela je njegovo glavo in nežno šepetala:

— Oh, ti bedaček moj modrooki!

SEDMO POGlavJE,

ki je od začetka zelo zmedeno, proti koncu pa se zbistri.

----- Srebrne trombe, a na trombah vise zvončki, kristalni zvončki.

Trombe zvone, zvončki žvenkljajo z nežnim zvokom, kakor ledeni kristali.

— Tili-dinj, dinj, dinj.

— Tili-bili, dlam, dlam.

Trombe pa zvone v svojih lastnih melodijah: — Tu-tu-tu-tu, tu - tu - tu - tu.

Brez dvoma je to koračnica: Koračnica, da seveda ista koračnica, ki se jo vedno igra pri paradah.

In tisti prostor, na katerega skozi zelen, svilen javorov pajčolan sijejo solčni žarki.

Kapelnik dirigira orkester.

K orkestru je obrnil hrbet. Zadaj iz plaščevega razparka kuka veliki, plešasti, rdečkasti rep. In na koncu temu repu je pritrjen zlati trak. V trak je zatakajena glasbena vilica.

Rep maha na vse strani. Glasbena vilica daje glas, kaže gozdnemu rogu in bobnu, kdaj morata začeti in trka godce, ki so zgręšili takt, na čelo.

Godci igrajo, kar pljuča premorejo sape.

Oblečeni so kakor vsi drugi vojaki, vendar pripadajo različnim polkom. Kombiniran orkester je to.

Vendar godci nimajo nobenih ust. Gladko mesto je pod nosom. Trombe so vtaknili v levo nosnico.

Z desno nosnico vdihavajo zrak, z levo pa igrajo. Zato imajo trombe svojevrsten zvoneč in vesel glas.

— Nastop k paradni koračnici!

— Parada koračnica... puške na pleča!

— Polk...

— Stotnija...

..... Desno kren..... Prvi bataljon stopaj... Stopaj!...

Trombe: — Tu-tu-tu. Zvončki: — dinj-dinj-dinj.

Stotnik Švecov stopica spredaj s svojimi lakastimi škornji. Stotnikova zadnjica je okrogla in gladka kakor gnjat. Tapp-tapp!

— Poročnik!

— Poročnik! Poročnik, k generalu!

— Kateri poročnik?

— Tretje stotnije! Govoruha-Otrok k generalu!

General sedi na konju... sredi prostora. Obraz je rdeč, brke rujave.

— Gospod poročnik, kakšna nesramnost?

— Hi-hi-hi!... Ha-ha-ha!

— Znorel, kaj? Se smejete?..... Kako se drznete? Pokažem vam!

— Ho-ho-ho... Vi niste general, vi ste maček, ekselenc!

General sedi na konju. Do pasu je resničen general, od pasu doli pa ima mačje noge. Če bi že bile te noge od kakšne plemenite mačke?!... Ne, to so noge čisto navadnega, rujavega dvorišnega mačka, kakršnih je na podstrešjih povsod dovolj.

glas, glasom katerega imajo državni uslužbenci in njih svojci pravico do brezplačnega zdravljenja v državnih in javnih bolnicah.

Povišana poštna, telegrafska in telefonska pristojbina stopi s 1. decembrom v veljavo. Pisma: v krajevnem prometu do 20 g 1 Din, v medkrajevnem 1.50 Din; za nadaljnjih 20 g do 50 g 2 Din, od 50 do 250 g 3.50 Din, od 250 do 500 g 5 Din, od 500 do 1000 g 10 Din. — Dopisnice Din 0.75. — Priporočnina v lokalnem prometu 2 Din, v medkrajevnem 3 Din. Povišane in preurejene so tudi druge pristojbine za navadni pisemski promet.

Politika je mnogo kriva današnje gospodarske krize. Tako trdi dr. V. Grottkop v listu »Europa-Wirtschaft«. In če opazujemo mednarodno diplomacijo, se lahko sami prepričamo, da je tako. Z mirovnimi pogodbami so ustvarili nesorazmerje med državami, razkosali gospodarske enote in sedaj preprečijo vsak poizkus ureditve gospodarskih odnosov zlasti evropskim državam, če bi to hotele. V tem oziru imajo samo nekatere dežele protekcijo. Mednarodna politika bi morala ustvarjati pogoje za gospodarski razvoj. To je nje naloga. Ta sedanja politika pa uklepa razvoj v suženjske vežice. Zabranjuje razvoj.

Štefan Zweig, odlični avstrijski pisatelj in velik pacifist, obhaja te dni svoj 50. rojstni dan.

Novi predsednik pruskega deželne zbor socialni demokrat. Dne 27. novembra je volil pruski deželni zbor novega predsednika, ker je prejšnji predsednik Bartel nedavno umrl. Izvoljen je bil za predsednika poslanec Wittmack. Tudi novi predsednik deželne zbor je socialni demokrat.

Rimska cerkev, oziroma nje škofi, so prepevali vernikom članstvo v Hitlerjevi fašistični organizaciji. Hitler je sedaj poslal deputacijo v Rim, da bi prosili papeža, da prekliče to odredbo škofov. Hitler se je postavil namreč na stališče, da mora cerkev biti podrejena državi. To pa Rimu ne ugaja.

V Parizu se je vršila privatna razorožitvena konferenca, na kateri je bilo 1043 delegatov skoro iz vseh držav. Konferenci je predsedoval lord Robert Cecil. Konferenca je ugotovila, da so dosednji mednarodni dogovori glede miru pravnega značaja, vendar bi bila delna razorožitvena mogoča že na podlagi dosedanjih dogovorov.

Preprečen atentat na vlak. Na mednarodni D-vlak, ki vozi med Parizom in Bukarešto, so neznan ljudje skušali na Madžarskem, blizu postaje Gyoma, ponoči izvršiti atentat. Službujoči čuvaj je zlikovce opazil, ko so izpodkopavali tračnice in je obvestil žandarje, ki so jih prepodili, a ujeti se ni posrečilo nobenega. Na licu mesta so našli pod tračnico izkopano globoko jamo, kamor so atentatorji nameravali položiti peklenjski stroj.

Protifašisti so Grandiju priredili odhodnico. Ko se je italijanski zunanji minister Grandi dne 27. novembra ukrcal v New Yorku na ladjo, da se povrne v Evropo, so protifašisti priredili velike demonstracije, ki bodo Grandiju ostale še dolgo v živem spominu.

Katalonija je dobila avtonomijo. V španski ustavi je bila dovoljena Kataloniji finančna avtonomija. S tem postane gospodarstvo vsaj administrativno neodvisno od celotne Španije, vendar pa s tem ni podana gospodarska cepljenost republike, ki tvori enoto.

Konflikt na vzhodu. Francoska diplomacija še vedno upa, da se doseže sporazum med Japonsko in Kitajsko. V Zedinjenih državah so pričeli s propagando, da ne sme nobena država dobavljati Japonski orožja. Če bi kapitalisti pri dobavi orožja ne zaslužili dobro, bi morda taka propaganda kaj zalegla. Celotno svetovno vojno so dobavljali orožje sovražnikom centralnih držav iz centralnih držav samih.

Privatni nameščenci za svoje pravice.

Oblastna podzveza ZPNJ za dravsko banovino je podvzela večjo akcijo za doseg nekaterih postulatov, za katere se zveza bori že od leta 1920 dalje. Eden izmed teh postulatov je razširjenje obstoječega penzijskega zavarovanja v Sloveniji na vso državo in na vse nameščence brez razlike, torej tudi na **trgovske pomočnike**, kateri so iz zavarovanja izvzeti. **Isto velja tudi za zobotehnike.**

Nadalje se oblastna podzveza bori za ureditev delovnega časa in nedeljskega počitka za trgovske nameščence.

V ta namen je bila s strani banske uprave izdana naredba, ki to vprašanje vsaj za silo ureja. A kaj pomaga naredba, ako se tišči, za katere velja, na naredbo pozvijo: to so trgovci, zlasti na deželi, kjer drže svoje trgovine odprte, in silijo svoje nameščence, da morajo delati toliko časa, kolikor se trgovcem zdi. Isto velja za nedeljski počitek. V Gornji Radgoni n. pr. so trgovine odprte in nameščenci zaposleni od **7. do 12. ure dopoldne**, dasi zakon in banska naredba določata, da smejo trgovine ob nedeljah biti odprte **največ dve uri**. Tudi delovni čas za pomožno osebje je po zakonu maksimalno 10 ur na dan. Niso redki slučajji, da so nameščenci zaposleni 12 do 13 ur na dan.

Tudi v zobotehniški stroki vlada popolna anarhija, zlasti glede najemanja učencev, plač, kakor tudi delovnega časa. Novi zakon o zobozdravnikih in zobotehnikih je te nameščence hudo prizadel.

Nič manj pereče ni vprašanje inozemskih nameščencev, katerih je vsak dan več zaposlenih, a doma-

cih vsak dan več vrženih na cesto. Pod pretvezo, da potrebujejo delodajalci »specijaliste«, katerih doma ni, se inportirajo najnavadnejše moči, katerih je doma več kot dovolj.

O teh, kakor tudi vseh drugih vprašanjih, ki se tičejo privatnih nameščencev, se je razpravljalo na shodih, kateri so se v zadnjem času vršili v Mariboru, Ljubljani in Celju. Na vseh shodih so nameščenci soglasno pooblastili Podzvezo ZPNJ za dravsko banovino, da napravi vse potrebne korake, da se bodo njihove želje in potrebe slišale v javnosti in na merodajnih mestih ter da se iste po možnosti čimprej uresničijo.

Na podlagi teh pooblastil se je pretekli torek pri g. banu dr. Marušiču zglasila deputacija nameščencev, katero je odposlala ZPNJ in Pomočniški odbor v Mariboru. Gospodu banu je predsednik oblastne podzveze s. Petejan obrazložil gori označene želje privatnih nameščencev ter mu izročil spomenico, v kateri so vse te želje obrazložene.

Gospod ban je deputaciji obljubil, da se bo zavzel za izložene želje, zlasti je povdaril, da bo skušal urediti, da se pomožno osebje ne bo zaposlovalo preko v zakonu in naredbi določenega delovnega časa. Obenem je g. ban izjavil, da je že izdal stroga navodila glede nameščenja inozemskih moči.

Zveza privatnih nameščencev Jugoslavije bo to začetno akcijo nadaljevala do končnega uspeha. — Vse trgovske in privatne nameščence pa pozivamo, da to akcijo podpirajo in se pridružijo svoji strokovni organizaciji.

Kongres Zveze kovinarjev Jugoslavije.

Velike naloge naših kovinarjev v težkih dneh.

Dne 22. in 23. novembra se je vršil v Beogradu kongres Zveze kovinarjev v Jugoslaviji. Kongres se je bavil predvsem z notranjimi organizacijskimi vprašanji, z gospodarskim položajem in našo socialno zakonodajo.

Poročilo zveze je podal tajnik s. Bračinac.

K točkam dnevnega reda gospodarska politika, socialni položaj in svoboda koalicije so bile sprejete posebne resolucije.

V novi upravni odbor so bili izvoljeni sodruzi: Bračinac Blagoje, Stefančič Anton, Rožič Vido, Borčič Sava, Švarc Peter, Kunčič Adolf, Jeram Jurij, Stropnik Alfonz, Fanton Franjo, Basarič Maša in Kiš Bela. V nadzorstvo so bili izvoljeni: Ažman Karl, Gjuršević Vojin, Ilič Čedomir, Tarbuk Dimitrije in Tuovič Gjuro.

Kongres članskih prispevkov in podpor ni izpremenil, načelno pa je priznal, da bi bilo treba članske prispevke zvišati, da bi organizacija v tej težki dobi mogla bolje služiti svojim namenom.

Ljubljana.

Delavski azil v Ljubljani. V Ljubljani sezidajo delavski azil na vožalu Gosposvetske in Bleiweisove ceste, to je, na cesti v Šiško ob železniškem prehodu. Stavba bo veljala okoli štiri milijone dinarjev. Znesek je posodila ljubljanski občini brezobrestno borza dela in se mora vrniti v 25 letih. Delavska zbornica bo prispevala vsako leto 35.000 Din k vzdrževalnim stroškom azila. Azil bo trinadstropna hiša. V njej bo borza dela, ljudska kuhinja in sobe za obrtne in tovarniške delavke. Prenočnina bi veljala z vso preskrbo noč in dan Din 4.50. V ženskem oddelku bo 27 sobic z eno posteljo, v treh sobah po 6, 3 in 2 postelji. V moških oddelkih bo 81 sobic z eno posteljo, 3 sobe z dvema, 3 sobe s štirimi posteljami in 3 sobe z desetiimi posteljami. Načrte izdeluje mestni arhitekt Mušič. Mestna občina obeta, da bo dajala čim več podpor, ki jih sedaj daje v denarju, v obliki nakaznic

za hrano. S tem bo kuhinja v novem azilu rentabilna. Azil ima več vhodov in bodo moški in ženski azil, kuhinja ter borza dela popolnoma ločeni. V prvem in drugem nadstropju bo stanovanjski azil, v pritličju borza dela z velikimi čakalnicami, v suterenu pa kuhinja. Tako poročajo drugi listi.

Ljubljanski tramvaj vozi v Št. Vid nad Ljubljano. V soboto so otvorili tramvajsko progo v Št. Vid nad Ljubljano. Iz Ljubljane v Št. Vid je okoli 6 km in bo veljala enkratna vozna cena 3 Din za osebo. Za vsakdanjo vožnjo se izdajajo mesečne vozne karte z ozirom na oddaljenost in s popustom. Mesečne karte so določene za dobo od 6. do 9. zvečer ob delavnikih, ob nedeljah pa le od 6. do 12. opoldne.

Maribor.

Lepo uspelo zborovanje Strokovne komisije. Minulo nedeljo se je vršilo v prostorih Delavske zbornice v palači OUZD, lepo uspelo zborovanje Strokovne komisije, na katerem je s. Petejan obrazložil pomen novega obrtnega zakona. Uvodoma je referent orisal dolgoletno borbo delavskih strokovnih organizacij in delavskih zbornic za uvedbo enotnega obrtnega zakona, nato pa je raztolmačil pomen posameznih določb tega zakona za delavce in nameščence. Važna so zlasti določila, ki predvidevajo svobodno združevanje delavcev v obratih, sklepanje kolektivnih pogodb, določitev delovnega časa, reševanje sporov potom obrtnih sodišč, vajeniška določila, dopuste, odpovedno dobo itd. Z uvedbo tega zakona, ki bo stopil v veljavo dne 5. marca 1932, preneha nad 80 raznih drugih zakonitih določil in uredb, ki so bila dosedaj v veljavi. Že iz tega je razvidno, kako velikega pomena je obrtni zakon za delavce in nameščence. Seveda pa najboljši zakon nič ne koristi, če ostane samo na papirju in se ne izvaja. Delavske strokovne organizacije čakajo radi tega velike naloge, kajti tudi od njih bo odvisno, kako se bo novi obrtni zakon izvajal. Končno je s. Petejan pozval navzoče zapupnike in delavce, da se oklenejo svojih strokovnih organizacij, pridno posejajo izobraževalne tečaje, katere bo priredila Strokovna komisija sporazumno s kulturnim društvom

Cena: Majhne steklenice Din 10.—, srednje steklenice Din 26.—, velike steklenice Din 52.—. Dobiva se povsod.

Kako in kaj mislijo brezposelni?

Predlog brezposelnega delavca.

Prejeli smo: Razni meščanski listi imajo za današnje čase bujne fantazije, ki v tako resnih časih ne spadajo v liste. Tako je neki list pred kratkim priobčeval svojim bralcem storijske milijonarje in kaj bi napravil revež, če bi postal milijonar?

Danes je tudi meni prišla na misel ideja, ki bi bila za naš list primerna. »Delavska politika« naj bi stavila na svoje čitatelje sledeče vprašanje:

1. Kaj bi napravil, če bi bil brez posla in premoženja?
2. Kako se predivljam, ker sem brez posla in premoženja?

Odgovori na ta dva vprašanja bi ljudem bolj pokazali, kako je biti brez dela in zaslužka, kot pa so jim pokazali nezanimivi članki o namišljenih milijonarjih. Upam, da bo odziv s strani našega delavstva obilen in, da bo to naši »Delavski Politiki« v korist. M. R.

»Svoboda« in naročajo delavske časopise. V knjižnici Delavske zbornice pa so jim za mal denar na razpolago podučne in zabavne knjige. Izvajanja s. Petejana so bila sprejeta z odobravanjem. Nato je še govoril s. Čeh o potrebi izobrazbe delavstva, ter je tudi priporočal obisk knjižnice prosvetnega odseka »Delavske zbornice«. Dobro uspelo zborovanje je bilo nato zaključeno.

Obrtni zakon in nameščenci. Z označnim dnevnim redom se je vršil v četrtek, 26. novembra t. l. zelo dobro obiskan shod v novi dvorani Delavske zbornice v Mariboru. Shodu je predsedoval podpredsednik podružnice Vrisk, poročal pa je s. Petejan, ki je v daljšem referatu pojasnil glavna poglavja novega obrtnega zakona, ki se tičejo privatnih in trgovskih nameščencev. Obenem je obrazložil naloge, ki čakajo našo organizacijo, zlasti v boju proti tistim, ki bodo skušali dobre strani tega zakona sabotirati. Ravno tako čaka organizacijo ogromno dela za ureditev delovnega časa. O istem predmetu je govoril še s. Pelikan v nemškem jeziku, nakar je predsednik s pozivom, da naj se vsi nameščenci priključijo organizaciji, zaključil ta zelo važni strokovni shod mariborskih privatnih nameščencev, kateri se vedno bolj oklepajo svoje razredne strokovne organizacije, ki je ZPNJ.

Seja finančnega odseka mestne občine se vrši v ponedeljek, dne 30. novembra ob 18. uri v mestni posvetovalnici.

Novinarski koncert. Dne 1. decembra se vrši v mariborskem gledališču novinarski koncert. Začetek ob 20. uri. Vstopnice se dobe pri gledališki blagajni.

Požar. Minuli četrtek je nenadoma nastal požar v zgornjih prostorih kazine, katerega pa je gledališko osebje pravočasno opazilo in s pomočjo požarne brambe takoj udušilo. Škoda je neznatna.

Mila Favai, Glavni trg 11 (preje Badl) se priporoča za veliko zalogo dežnikov, drobnarije, aktovk, nahrbtnikov, kovčegov, kozmetike. Najnižje cene!

SREČKE državne razredne loterije se dobe sedaj tudi v Štajerski hranilnici in posojilnici v Mariboru, Slomškov trg 6. Sodruzi, tam jih kupujte!

MIKLAVŽEVA DARILA dobite v Ljudski tiskarni na Slomškovem trgu 6. Ne pozabite priti!

Hrastnik.

Izobraževalni tečaj, ki so ga organizirale skupno vse hrastniške delavske organizacije, se prav lepo razvija. Doslej sta bila dva večera. Predaval je s. Štukelj o sistemu in razvoju delavskih organizacij. Tečaja se udeležuje 80 delavcev. Dokaz za njihovo živahno zanimanje je to, da jih ni bilo na drugem predavanju nič manj kakor na prvem. Še celo nekaj novih se je prijavilo. Tečaj se vrši sedaj v šoli. Prihodnjo soboto, 5. decembra, od 5. do 7. ure zvečer bo s. Štukelj nadaljeval s svojim predavanjem. Tokrat pride na vrsto najbolj zanimiva snov.

Zabukovca.

Delavski oder »Svobode« uprizori v nedeljo, dne 6. decembra t. l., ob 4. uri popoldne Maks Frenerjevo komedijo »Trije vaški svetniki«. Igra je zelo zanimiva in bo vzbujala salve smeha. Zato ne zamudite ugodne prilike.

Književnost.

»Vodnikova družba.« »Vodnikova družba« je izdala za l. 1932 sledeče knjige: Koledar za l. 1932 vsebuje zabavne, deloma praktične članke iz kmetijstva, naravoslovja, zdravstva itd. vse v skromni povprečni vsebini in obliki. Razumeti je treba, da so publikacije namenjene našemu malomeščanstvu in so zato primerno izbrane njegovemu okusu in potrebi. Sicer se nekaj člankov dotika tudi našega kmetijstva; vendar vsa ta razglabljanja o agrarnem problemu in našem kmetu (da ne govorimo o našem proletariatu, ki ga »Vodnikova družba« ne pozna niti v eni izmed svojih vrstic), ne povedo veliko.

Med ostalimi tremi knjigami še najbolj ogreje čitatelja življenjepisi M. Pupina. »Od pastirja do izumitelja, ki ga je prevedel dr. P. Brežnik, Pupin je od začetka do konca živahno popisal svojo strmo življenjsko pot in je prinesel svojemu pripovedovanju precej fantazije komaj doraslega dečka. Prikazal nam je razmere, ki so kraljevale svetu približno pred petdesetimi leti. Danes vsega tega ni več, ostali so samo spomini. Zato se zde vpričo današnjih političnih in kulturnih podvigov vse Pupinove izpovedi naivne. Naivna je srbska tradicija iz časov borb v Avstriji, idila in primitivnost Idvora ter narodnostni boji. Tudi Amerika je od takrat precej izpremenila svoj obraz in kdo ve, če bi tudi danes pisatelj kot evropski pripetec poveličeval »deželo svobode« in njeno družbo, v kateri je našel po srečnem naključju varno zavetje. (Prevajavec navaja v uvodu, da je Pupin predsednik University Cluba, ki predstavlja cvet newyorške družbe!!!)

Ostali dve knjigi zajemata svojo snov iz zgodovine. Ivan Lah je posegel v dobo Zrinjskih velikašev in popisal življenje dolenjskega plemiča Sigmee (Sigmovo maščevanje). V povesti se ponavljajo že nešteto-krat obdelani prizori o grajski ljubezni, viteštvu itd., ki prav romantično zagrabijo malomeščanski svet. Povdariti je treba, da je že davno prišel čas, ko se lahko nudi našemu ljudstvu nekaj več sodobnega in duhovno v bodočnost usmerjenega čtiva. Brez tega ne moremo govoriti o napredku.

Matičičeva povest »Moč zemlje« je opis kolektivnega vaškega življenja na Koroškem iz polpretekle dobe. Pisana je v izrazitem koroškem okolju, prepletena z ljudskimi izrazi, šegami in navadami, brez pravega dejanja in brez življenjskih konfliktov. — Slika vaške idile, ki se izgublja v morje preteklosti in — nič več. Saj gotovo tudi sam pisatelj ni imel drugih namenov, kakor prikazati nekdanje življenjske oblike propadajoče konservativne vasi, ki seveda ni bila brez toplih ljubezenskih utripov in domačnosti.

Vse letošnje knjige »Vodnikove družbe« pričajo, da črpa ta naša meščanska knjižna družba le iz preteklosti, kar daje pomen tudi vsemu mišljenju našega malomeščanskega človeka.

V. P.

Razno.

Kako se ljudje ubijajo. Kako se ljudje dandanes ubijajo z jezo, skrbjo in ljubosumnostjo, potem, ko jih je medicinska veda rešila iz krempljev masnih bolezni in nategnila njihovo povprečno življenje na 58 let, je te dni razložil dr. George W. Crile iz Clevelanda v kolegiju kirurgov v New Yorku. Dr. Crile je govoril, kako emocija (čustvenost) uničuje ljudi v moderni civilizaciji. Medicinska veda je v zadnjih sto letih popolnoma ustavila nalezljive masne bolezni (bu-

bonska kuga, kolera, koze itd.) in s tem je zelo podaljšala povprečno človeško življenje, ni pa še ustavila individualnih bolezni, ki izvirajo iz infekcije in človeške notranjosti. Zadnje so posledice temperameta. — »Odrasli ljudje danes zbolijo največ radi infekcije in vsled prevelike emocije,« je rekel dr. Crile. »Narava sama pobija infekcijo s povečanjem kemične aktivnosti v telesu, s tem se pa tudi veča napetost, ki lahko škodi v splošnem. Razdraženost (jeza, strah, skrb, mrznja, ljubosumnost itd.) vpliva na sleherno stanico telesa. Nekateri organi so preveč stimulirani, drugi pa paralizirani; vsi so iz reda. V tem stanju se lahko pojavijo težke bolezni, na primer na živcih in srčna hiba. Vse masne bolezni so danes pod kontrolo, toda omenjene individualne bolezni mora vsakdo odbijati sam.«

Palestina napreduje. Po zadnjem štetju šteje Palestina 1 milijon prebivalcev. Od teh je 175.000 židov. Od leta 1922 dalje se je prebivalstvo Palestine pomnožilo za 35 %.

Šoštanj.

Mesto kapelnika razpisuje Delavsko godbeno društvo »Zarja« (tovarna Woschnagg) v Šoštanju. Prošnje z navedbo pogojev (služba, honorar itd.) in priloženim dokazilom strokovne usposobljenosti (posebno znanja godbe na pihala) prosilca, naj se vlagajo do 15. decembra t. l. na naslov: Društvo »Zarja« v Šoštanju.

MIKLAVŽ

nudi štiridnevni ceneni nakup. — Moji cenjeni odjemalci dobe od 2. do 5. decembra t. l. pri nakupu blaga za nad 25 dinarjev vrednosti

20 % popusta

FRANC KORMANN
Maribor, Gosposka ulica 3

Delavke in delavci!

Kupujte samo pri tvrdkah, ki oglašujejo v »Delavski Politiki«

Gugalni konji, komad po Din 100.— do 115.—
Eksportna hiša „LUNA“, Maribor.

Za jesen in zimo

Velika izbira **trikotaže, klubukov, čevljev, copat** itd. po solidnih cenah pri

JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg 2

MALA NAZNANILA.

Vsi letni naročniki dobe **zastoni** 14 karatno originalno ameriksno

zlato nalivno pero

ali pa **Kürschnerjev ročni leksikon**, (900 strani, 32 tabel) ali eno **prvovrstno radijsko cev**.

Zahtevajte takoj brezplačno na ogled „Radio“ Welt“. Naroča se Administration der „Radio“ Welt“ Wien I, Pestalozziggasse Nr. 6, ki prinaša obširne radioprograme, interesantne slike in ima lepo urejene poučne tehnične članke.

Šolske torbice, aktovke, kovčeki, preobleke za kovčke, damske torbice, denarnice, pasovi itd. Istotako tudi poceni popravila v novo otvorenjeni torbarni

JOSIP KARLO,
MARIBOR, Kopalniška ulica šte. 2 (Scherbaumov paviljon).

Usnjate rokavice v veliki izbiri tu in inozemske **nogavice** po nizkih cenah.

Trgovina z rokavicami in stezniki
Marija Sieber,
Maribor, Glavni trg 14, preje Gosposka 9.

Pristopajte k zadrugi
„DELAVSKI DOM“
r. z. z. o. z. v Mariboru.

Pristopnina znaša 5 Din, delež 125 Din. Vsak delavec, delavka naj smatra za svojo dolžnost, da bo član te delavske zadruge.

Pridobivajte naročnike za „Delavsko Politiko!“
Velika izbira vsakovrstnih igrac, božičnih okraskov po brezkonkurenčnih cenah
Eksportna hiša „LUNA“, Maribor.

Za šolo kupujemo samo na **Slomškovem trgu šte. 6.**
Ljudska tiskarna Maribor.

Vozički za lutke, komad po Din 70.—, 100.— in 115.—
Eksportna hiša „LUNA“, Maribor.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. - Telefon šte. 2324.

Nalagajte svoje prihranke

v Štajerski hranilnici in posojilnici
v Mariboru, Slomškov trg šte. 6.

Posojila dajemo po ugodnih pogojih!

Vloge obrestujemo po 6 1/2 %
proti trimesečni odpovedi.